

İşıqlı sabahlar üçün, parlaq bir gələcək üçün,
çiçəklənən millət üçün, səsi dünyaya yayılacaq bir
gənclik üçün, **düşünərək yaşayanlar üçün**, xoşbəxt bir
ailə üçün, sevincli qəblər üçün, gülən üzlər üçün,
həyat səhifələrimizi parlaq imza sahiblərinin
qələmi ilə yazmaq üçün

parlaq imzalar

Kitabın sahibi: _____

Oxu tarixi: _____

İLK HƏRFİ İTMİŞ CÜMLƏ

(poetik təqvim)

SƏLİM BABULLAOĞLU

Koordinator: Amin
Korrektor: Turac ELDARQIZI
Tərtibatçı: Zülfü XƏLİLOV
Art direktor: Ramin HƏSƏNƏLİZADƏ
Dizayner: Mübariz YUSİFZADƏ

Səlim Babullaoglu
İLK HƏRFİ İTMIŞ CÜMLƏ (*poetik təqvim*)

Bakı, “Parlaq İmzalar” Nəşriyyatı – 2021, 96 səh.

© Səlim Babullaoglu / 2021
© Parlaq İmzalar MMC / 2021

Kitabın bütün hüquqları qorunur. İcazəsiz olaraq hər hansı vasitə ilə nəşri və yayımlanması qadağandır.

Parlaq İmzalar Nəşriyyatı | 110
Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı | 6

www.parlaqimzalar.az
info@parlaqimzalar.az
f @ /parlaqimzalar
0559697259 / 0559897259

Mətbəə: “Nurlar” NPM
Çap tarixi: 01.10.2021
Sifariş №: 003(13)/21

SƏLİM BABULLAOĞLU

Səlim Babullaoğlu (1972) – müstəqillik illəri Azərbaycan poeziyasının parlaq isimlərindən biri, şair, esseist, tərcüməçidir. “Tənha” (1996), “İlyas Göçmənin şəkil dəftəri” (2009, 2016), “Polkovnikə heç kim yazmır” (2010, 2013, 2014) şeir kitablarının, “Ədəbi söhbətlər” (2011), “Ədəbi yuxular” (2015) və başqa esse, publisistika kitablarının müəllifidir.

Onun tərcüməsində dünyanın onlarla şairinin poeziyası ayrıca kitablar və mətbu publikasiyaları kimi ana dilimizdə işıq üzü görüb.

“Qızıl Kəlmə-Şans” (Mədəniyyət Nazirliyi, Bakı, 2010), Mikayıl Müşfiq Mükafatı (Bakı, 2013), Rəsul Rza Mükafatı (Bakı, 2015), “Şəhriyar” beynəlxalq mədəniyyət medalı (Təbriz Universiteti, İran, 2018), “İvo Andriç” medalı (Serb Kral Akademiyası, Serbiya, 2019), başqa bir çox milli və beynəlxalq ödüllərə layiq görülüb. “Avropa azadlıq şairi” beynəlxalq poeziya müsabiqəsinin (Polşa, Qdansk, 2018) nominantıdır.

Şeirləri dünyanın onlarla dilinə çevrilib, nüfuzlu ədəbi nəşrlərdə işıq üzü görüb. Türkiyə, Almaniya, Gürcüstan, Ukrayna, Moldova, Polşa, İran, Serbiyada şeir kitabları nəşr edilib.

YANVAR

Qarın şəhri

Qar yağıb. Ağarıb şəhərin
bənizi: üzü, siması, sifəti.
Qar yağıb. Bənizi ağarıb
şəhərin: yerin, asfaltın, səthin.
Qar yağıb. Şəhərin bənizi
ağarıb: örtülüb torpağın qarası, damlar,
səkilər. Üstəgəl, soyuqdur,
gizlənilib, evinə çəkilib adamlar.
İndi məkan da daha çox özüdür.
İndi səthin üzü ağ, alını açıqdır.
Əslində, səthin arzusu düzlükdür,
təklidir – yoxluğa maksimum yaxınlıq,
qohumluq – boşluq. Səth üçün boşluq
yoxluğun üstünə özünü gəlməkdir,
əlbəttə, bacarsa. Qar yağıb:
ələnib hündürdən un kimi.

Çılpaq ağaclar qol-qol, budaqla
təkrar qaldırıb ağılığı yuxarı.
Yuxarı – mütləq ağılığa işarə edərək,
təslim olaraq. Yəni göydə fırlanır
bu yerin xəlbiri çoxdandır. Bir vaxtlar
su basan dünyanı indi qar basıb.
Göydən yağıb qar: su adın, görkəmin
dəyişib, ağlanıb; səyahət edərək
arınıb. Bircə yaddaşı həmin ki.
Qar yağıb hər yerə:
quşlar oturan heykələ düşüb qar.
Kim bilir, bəlkə də, basıb su bütləri yenidən.
Sübutlar köhnəlmir dünyada.
Qar yağıb. Təəssüf. Əriyir.

FEVRAL

Fevralda yetmiş altı sətir

Cavanşir Yusifliyə

Bu qış davayla satıldı evlər,
adamlar satıldı sülh ilə, səssiz.
On beş il sonra “Tənha”ya göz atdım,
hədsiz yorğundum: bu dəfə həvəssiz.
İçindən köhnə bir əlyazma çıxdı.
Susuram. Əvvəlcə oxuyub diksindim.
Əlyazma yanmırsa, sözlər yandırır –
mən sözə inanıb yalnız isindim.
İnanmaq hərçənd ki, dəb deyil indi,
o saat deyirlər: “Bəs hanı dəlillər?
Hissiniz hörmətə layiqdir, amma...”
Sübuta yetirmək gərəkmiş, sən demə,
günəşi sarıyla... Doğrusu, gülüncdür.
Saçları sarıya boyanmış qaraşın
o qadın ən azı estetik linçdir.
Əvvəlki yolla gedir o, yenə də.
Soyuğu ömrünün əvvəlki qışından,
sanki fevral günəhtək dövr alıb.
Bilir ki, zamanı hər gün azalır.
Şaxtadır. Üşüyür. Nəfəsi daralıb.

Həminki yolla gedir o, yenə də.
Ayın biridir. Soyuqdur. Fevraldır.
Dalanı dönəndə külək səngiyir,
təəccübdən kiriyir uşaqtək bir anlıq:
iyirmi gün əvvəl burda bir həyət,
kasıb və əski ev vardı – tarix;
yastı damının hamıdan daha çox
səməyə baxmaq haqqıyla guya.
Xaraba qalıbdır, indi yaxında
yoluq quş məcnuntək hey çəkir qıyya.
Adını bilmirəm. Yəqin, qarğadır.
Bu yerdə nə gəzir Nuşrəvan, bayquş.
Rəngbərəng geyinmiş, bükülmüş laqeyd
adamlar ötüşür havalı, bihuş:
kiminin əynində əynidir – dərisi,
kiminin əynində kürkdür, xəzdir.
Kiminin ətrini, sözü-nü-sovunu,
kiminin pasını, hisini, hirsini,
kiminin başından qulaqlı papağı
uçurur, qaçırır şiltaq xəzri.

Dənizin mavi qırıqlı süfrəsi
yağlanıb bulvarda, qaralıb neftdən.
Əzəldən pıntıdır adamın nəfsi,
çoxdandır başlar da ayılmır kefdən
(üstəgəl, bu boş ziyafət uzanır).
Üfüqə paralel gümüşü məhəccər
üstünə qonur ac-naçar qağayı.
Susur harayı məəttəl-məəttəl:
“Sən çıxma, mən çıxım” – deyir bulvarda
ışıqlar Günəşə, Aya hər axşam.
Elə bil uzaqda qaralan krandan
özünü asıbdır Ay da bayaqdan.
Həminki yolla gedir o, yenə də.
Ətrafda mənasız səs-küy, uğultu.
Kükreyir içində izahlı lüğətin
yeddi kəlməlik sözlü sükutu:
*“Muzey – museum; yunan sözüdür,
mənası muzalar məbədi...”* Əlqərəz.
Dişini ağardır yenə hər kəsə
on iki sütunlu Muzey – mərkəz.
Qiyafə təzədir, təzək qoxuyur,
pardon, nitqlər nimdəşdir amma...
Yəni qalanı ya sual, ya nida,
ya da ki nöqtələr, bəlli “müəmma...”

Həminki yolla dönürəm evimə,
sən də ki çox güman, eyni yol ilə...
Boğazım gələcək, dişimi sıxıram.
Fevral üfürür soyuğu üzümə.
Udqu nub, gizlədib sonuncu kəlməni,
qorxuram, zökəm toxunar sözümə.
İndiyə əcaib məxluqa dönürəm:
sağ əldə qələmlə barmağım altıdır.
Mürəkkəb qan imiş bir az da, sən demə,
ağrını unuda bil(mə)sən, əlbəttə,
ürək də sanki mürəkkəbqabıdır –
tükənsə, bitsə – bitəcək yazı da.

MART

Novruz elegiyası *İbrahim Selə*

Sözlər lüğətlərdən qocadır,
Xoşbəxtlikdən, çox-çox qədimik biz.
Cavab var sualın acıdır,
Amma sükutundur son sual, cavab, priz.

Çətində əsilzadədir ümidlər,
Talelər öncəgörən qaraçıdır.
Bizi nə tülkülər, nə qurdlar aldadıb diddilər,
Yalnız insanlar ki, bic və yırtıcıdır.

Doğrudur, elin gözü tərəzidir,
Adamların da əli əyridir – bu da bulmaca.
Bəzən olur ki, daşa dəymir,
Ümidlər itir, əriyir, elə havadaca.

Kafedə taybatay açıqdırsa qapılar,
Dünyada hamımız çıxmazdayıq.
Nə Lələ, nə Kərəm... yalnız qaraltılar...
Siqaret dumanında boğulasıyıq.

Hələ ki menyuda hərf səhləri
Dadını qabaqcadan qaçıır xörəklərin.
Sürüşür ağziyəməkli səfləri
boşqabın dikindəki böcəklərin.

Yenə müğənni qız oxuyur yanğıyla,
Sən demə, “həyat yaşamağa dəyər”miş –
İnsan ömrə minnət qoymağıyla
yazıqmiş, gülüncmüş, birtəhərmiş.

Hə, biz törəsi qədim şumerlərin,
inklərin, germanların, ulu türklərin,
Ayılıb gördük ki, şulərlərin
çevrəsindəyik: niyə, nədən, neçin?

Ömrün dalı qara tiyanında
Dadsız yeməklərə arzular oldu duz.
Uşaqdıq: ən adi pırıltılar da
bir vaxtlar bizimçün ulduzdu, ulduz.

İndisə Ədalət, Xoşbəxt, Səxavət
adı qoymaqdaıq biz uşaqlara.
Bir ömür qədər kiçildirik, bəli, əvət,
Bu əbədi şeyləri dikilib uzaqlara.

Budur, ömrün qırxıncı su çərşənbəsi
21 fevrala düşdü, beşinci dəfə.
Özgədir hər yeni təkrar, kəsəsi,
Yaşansaydı – çəkilməzdi ömür birnəfəsə.

Günahlar çeşid-çeşid masasında,
Dünyanın qapısında papaqdır ömrümüz.
Verdilər, götürdük lax yumurtasın da
iztirab rəngilə günahın hər Novruz.